T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 131
KARAR NO : 2017 / 215
KARAR TR : 10.04.2017

ÖZET : 3402 ve 4721 sayılı Yasalar uyarınca gerçek hak sahibinin tespitini gerektirdiğinden, 6292 sayılı Yasanın 7 nci maddesi gereği yapılan taşınmazın iadesi başvurusuna cevap vermeyen idareye karşı açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-

K A R A R

Davacı : Y.G. vekili Av. F.M.
Davalılar : 1 - M.D. vekili Av. A.G. (Adli ve İdari Yargıda)
2 - Çatalca Maliye Hazinesi vekili Av. R.Ç. (Adli Yargıda)
3 - İstanbul Valiliği Defterdarlığı Avrupa Yakası Milli Emlak Daire Başkanlığı (İdari Yargıda)

OLAY : Davacı vekili dava dilekçesinde, 6831 sayılı yasanın 2/B maddesi uyarınca hazine adına orman sınırı dışına çıkartılan İstanbul ili, Çatalca İlçesi, Gökçeali Köyü, Ayvalı Dere mevkii 124 ada 5 parsel sayılı taşınmaz zilyedinin davalılardan M.D. olarak tespit edilip, taşınmazın hazine adına tescil edildiğini, taşınmazın 264 parsel sayısı ile davacının babası müteveffa Hasan Gözen'e ait olduğunu ve tapuya tescilli iken Orman İşletme Müdürlüğü tarafından yapılan itirazla Çatalca 1.Tapulama Hâkimliğinin 1979/60 ve 1983/1168 K sayılı kararı ile 21.200 m2'nin 6.700 m2'sinin Orman adına tescil edildiğini, 6.700 m2 dâhil olmakla birlikte 17.080,77 lik kısmın 124 ada 5 parsel numarasını alarak hazine adına 6831 sayılı yasanın 2/B maddesi uyarınca tescil edildiğini ve M.D.'in zilyet olarak tespit edildiğini, davacının babasına ait tapu senedi ekli iade başvuru dilekçesini 16/05/2012 tarih ve 656 kayıt numarası ile Çatalca Mal Müdürlüğüne verdiğini, ancak henüz olumlu ya da olumsuz yanıt alamadığını, kendisi ile aynı anda müracaat eden komşu parsel eski maliki tarafından yapılan başvuru değerlendirilmeden taşınmazın satıldığını öğrendiğini, davacı tarafından 6292 sayılı yasanın 7. maddesi gereği süresinde yapılan iade başvurusunun neticelenmediğinden ve komşu parselin de başvurusu olmasına rağmen satışı gerçekleştiğinden ve dava konusu taşınmazın da bu halde satılma ihtimali olduğundan taşınmazın 6292 Sayılı Yasa gereği tapusunun iptali ile davacı adına tesciline verilmesi istemiyle 14.07.2014 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ÇATALCA 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 03.03.2016 gün ve E:2014/664, K:2016/104 sayı ile "2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin kuruluşu ve görevleri hakkında Kanunun 5. Maddesinde; İdare Mahkemelerinin, vergi uyuşmazlıklarıyla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davalarını çözümlemekle görevli oldukları belirtilmiş 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. Maddesinde de, İdari dava türleri arasında sayılan iptal davaları, İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış ve bu davaların da idari yargı yerinde görülmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

İptal davalarının yukarıda anılan kanunun maddeleri hükümleri ile ortaya konulan hukuki nitelikleri göz önüne alındığında; idare hukuku alanında tek taraflı irade açıklamasıyla kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte tesis edilen, yeni bir hukuki durum yaratan ya da değiştiren idari işlemlerinin iptal davasının konusunu teşkil ettiği açıktır.

Anayasa Mahkemesi 25.05.1976 günlü E: 1976/1, K:1976/38 sayılı kararında idari işlemi kamu kurumu ya da idare örgütü içinde yer alan bir idari makamca verilmiş ve idarenin idare hukuku alanında gördüğü idari faaliyetlerle ilgili işlem olarak; uyuşmazlık mahkemesi de 20/02/1989 günlü E: 1988/2 K: 1989/1 sayılı kararında, idari işlemi kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamu hukuku kuralları uyarınca tek taraflı olarak tesis edilen ve re'sen uygulanabilir nitelikte olan hukuki tasarruf olarak tanımlamıştır.

Öte yandan, 6292 Sayılı Kanunun "2/A veya 2/B Belirtmelerinin Terkini ve İade Edilecek Taşınmazlar" başlıklı 7. Maddesinin de; "(1) İlgililer tarafından idareye başvurulması ve idarece bu başvuru üzerine veya resen yapılan inceleme ve araştırma sonucunda doğruluğu tespit edilmesi halinde; a) Tapu ve Kadastro veya İmar mevzuatına göre ilgilileri adına oluşturulan ve tapu da halen kişiler adına kayıtlı olan taşınmazlardan Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesi ile tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi bulunan veya konulan taşınmazların tapu kayıtları bedel alınmaksızın geçerli kabul edilir ve tapu kütüklerinde ki 2/A veya 28/B belirtmeleri terkin edilerek tescilleri aynen devam eder, aynı gerekçe ile bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda tapularının iptali ile Hazine adına tesciline karar verilen, kesinleşen ve tapuda henüz infaz edilmeyen taşınmazlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılır. Ancak bu kararlardan infaz edilerek tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazlar ise, ilgilileri tarafından bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içinde idareye başvurulması halinde bedelsiz olarak önceki kayıt maliklerine veya kanuni mirasçılarına iade edilir. b) Özel kanunları gereğince devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da

özelleştirme sureti ile satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesi ile tapu kütüklerine 2A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtları geçerli kabul edilir, aynı gerekçe ile bu nitelikte ki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda hazine adına tescil edilenler ise, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içinde ilgilileri tarafından idareye başvurulması halinde önceki maliklerine veya kanuni ya da akdi haleflerine bedelsiz olarak iade edilir. Ancak, bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere veya bedeli ödenenlere iade işlemi yapılmaz. c) Bu fıkra kapsamında kalan taşınmazların kullanıcılarının kayıt maliklerinden farklı kişiler olmaları ve kayıt maliklerinin bu fıkradan yararlanmak istemeleri halinde, kullanıcılar bu kanunda belirtilen şartlan taşısalar dahi doğrudan satış hakkından yararlanamazlar. (2) Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan orman sınırı dışına çıkartılacak yerlerde bulunan ve Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesi ile tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulması gereken taşınmazların tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulmaz ve bunlar hakkında dava açılmaz.(3) Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan tapuda Hazine adına tescilli olan taşınmazlar hakkında aynı fıkra da belirtilen süre içerisinde idareye başvurmayan ilgililerin hakları bu süre sonunda sona erer, bu kişiler idareden başkaca talepte bulunamazlar, hak ve tazminat talep edemezler ve dava açamazlar. Bu taşınmazlardan Hazine adına tescilli olanlar idarece satış dâhil genel hükümlere göre değerlendirilir. 4) Bu maddeye göre ilgililerine iade edilmesi gereken taşınmazlardan orman olduğu iddiasıyla Orman Genel Müdürlüğünce açılan davalar sonucunda orman niteliği ile Hazine adına tescil edilen, fiilen orman niteliğinde olan veya bu nedenle dava açılması gereken, ağaçlandırmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen, Kamu hizmetlerine ayrılan veya bu amaçla kullanılan, özel kanunlar gereğince değerlendirilmesi gereken veya Maliye Bakanlığınca belirlenen taşınmazlar ilgililerine iade edilmez. Bu taşınmazların yerine, idarece belirlenen ve ilgililerince itiraz ve dava konusu edilmeksizin kabul edilen rayiç bedelleri ödenebilir veya rayiç bedellerine uygun taşınmazlar verilebilir." şeklindedir.

"...Dosyanın incelenmesinden, davacının, İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Aşağı Dudullu Mahallesi'nde bulunan 101 parsel sayılı taşınmazın, 2/B niteliğinde olduğu ve 6292 Sayılı Yasanın 7. Maddesi uyarınca bedelsiz olarak tarafına iadesi istemiyle yaptığı başvurunun 23/09/2014 tarih 082543 Sayılı İstanbul Defterdarlığı Anadolu Yakası Milli Emlak Dairesi Başkanlığı işlemi ile reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır. Dava konusu işlem, her ne kadar sonucu itibariyle tapu kaydında değişiklik yapılması sonucunu doğuracak nitelikte bir işlem ise de, söz konusu taşınmazın 6292 Sayılı Yasa kapsamında bedelsiz olarak iade şartlarını taşıyıp taşımadığının tespitine yönelik idari nitelikte bir ön işlem olduğu, anılan taşınmazın orman sınırı içerisine alınmasına ya da 2/B olarak orman sınırı dışına çıkarılmasına ilişkin olmadığı açıktır." (Danıştay 8. Daire 2015/1824 Esas 2015/10504 Karar)

Dosya tüm deliller ile birlikte değerlendirildiğinde; Dava konusu işlem, her ne kadar sonucu itibariyle tapu kaydında değişiklik yapılması sonucunu doğuracak nitelikte bir işlem ise de, söz konusu taşınmazın 6292 Sayılı Yasa kapsamında bedelsiz olarak iade şartlarını taşıyıp taşımadığının tespitine yönelik idari nitelikte bir ön işlem olduğu, anılan taşınmazın orman sınırı içerisine alınmasına ya da 2/B olarak orman sınırı dışına çıkarılmasına ilişkin olmadığı bu nedenle de idari yargının görevli olduğu …" gerekçesiyle davanın yargı yolu bakımından reddine karar vermiş, taraflarca temyiz edilmeyen kararın 01/06/2016 tarihi itibarıyla kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili bu defa aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 9.İDARE MAHKEMESİ; 26.07.2016 gün ve E:2016/1244, K:2016/1199 sayı ile "(…)6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hâzineye Ait Taşınmazların Satışı Hakkında Kanunun "2/A ve 2/B belirlemelerinin terkini ve iade edilecek taşınmazlar" başlıklı 7 nci maddesinde;

İlgililer tarafından idareye başvurulması ve idarece bu başvuru üzerine veya resen yapılan inceleme ve araştırma sonucunda doğruluğu tespit edilmesi hâlinde;

Tapu ve kadastro veya imar mevzuatına göre ilgilileri adına oluşturulan ve tapuda halen kişiler adına kayıtlı olan taşınmazlardan Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi bulunan veya konulan taşınmazların tapu kayıtlan bedel alınmaksızın geçerli kabul edilir ve tapu kütüklerindeki 2/A veya 2/B belirtmeleri terkin edilerek tescilleri aynen devam eder, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda tapularının iptaliyle Hazine adına tesciline karar verilen, kesinleşen ve tapuda henüz infaz edilmeyen taşınmazlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılır. Ancak bu kararlardan infaz edilerek tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazlar ise, ilgilileri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurulması hâlinde, bedelsiz olarak önceki kayıt maliklerine veya kanuni mirasçılarına iade edilir.

Özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtları geçerli kabul edilir, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda Hazine adına tescil edilenler ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilgilileri tarafından idareye başvurulması hâlinde önceki maliklerine veya kanuni ya da akdî haleflerine bedelsiz olarak iade edilir. Ancak, bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere veya bedeli ödenenlere iade işlemi yapılmaz.

Bu fıkra kapsamında kalan taşınmazların kullanıcılarının kayıt maliklerinden farklı kişiler olmaları ve kayıt maliklerinin bu fıkradan yararlanmak istemeleri hâlinde, kullanıcılar bu Kanunda belirtilen şartları taşısalar dahi doğrudan satış hakkından yararlanamazlar.

Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan orman sınırı dışına çıkartılacak yerlerde bulunan ve Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulması gereken taşınmazların tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulmaz ve bunlar hakkında dava açılmaz.

Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan tapuda Hazine adına tescilli olan taşınmazlar hakkında aynı fıkrada

belirtilen süre içerisinde idareye başvurmayan ilgililerin hakları bu süre sonunda sona erer, bu kişiler idareden başkaca talepte bulunamazlar, hak ve tazminat talep edemezler ve dava açamazlar. Bu taşınmazlardan Hazine adına tescilli olanlar idarece satış dâhil genel hükümlere göre değerlendirilir.

Bu maddeye göre ilgililerine iade edilmesi gereken taşınmazlardan orman olduğu iddiasıyla Orman Genel Müdürlüğünce açılan davalar sonucunda orman niteliğiyle Hazine adına tescil edilen, fiilen orman niteliğinde olan veya bu nedenle dava açılması gereken, ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen, kamu hizmetlerine ayrılan veya bu amaçla kullanılan, özel kanunlar gereğince değerlendirilmesi gereken veya Maliye Bakanlığınca belirlenen taşınmazlar ilgililerine iade edilmez. Bu taşınmazların yerine, idarece belirlenen ve ilgililerince itiraz ve dava konusu edilmeksizin kabul edilen rayiç bedelleri ödenebilir veya rayiç bedellerine uygun taşınmazlar verilebilir." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun "tanımlar" başlıklı 2 nci maddesinde ise; "Kadastro tutanağı: 3402 sayılı Kanuna göre düzenlenen ve 2/B alanlarının fiili kullanım durumlarını gösteren ve kesinleşen tutanaklar" olarak tanımlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; İstanbul, Çatalca İlçesi, 124 ada (5) parselde kayıtlı bulunan taşınmazın daha öncesinde ölen babasına ait olduğu halde mülkiyetinden hükmen çıkarıldığını ileri süren davacının mirasçı sıfatıyla davalı idareye başvurarak son yapılan tespitlerle 2/B alanı olarak belirlendiği miras yoluyla oluşan mülkiyet bağının bulunduğunu öne sürerek 6292 sayılı yasanın 7 nci maddesi uyarınca mevcut mülkiyet kaydının terkin edilerek kendisine iade edilmesini talep ettiği, ancak bu başvurunun zımnen reddedilmesi üzerine bakılmakta olan işbu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Hemen belirtmek gerekir ki bir iptal davasının idari yargı merciince görülüp- görülemeyeceğinin belirlenmesinde iptale konu işlemin hangi mercii tarafından tesis edildiği değil, uyuşmazlığın idari yargı ilkelerine göre çözülüp çözülemeyeceğine bakılması gerekir. Başka bir ifadeyle, bir işlemin iptal davasına konu edilebilmesi için bu işlemin idari bir mercii tarafından tek yanlı olarak tesis edilmiş olması yeterli olmayıp, işin esasına da idare hukuku ilkelerine göre incelemeye uygun olması gerekir.

Bakılan davada iptali istenilen işlemin idari ve icrai bir işlem olduğuna kuşku bulunmamaktadır. Ancak uyuşmazlık konusu olayda davacının talebine yazılı olarak bir cevap verilmediği için hangi nedenle reddedildiği açıkça anlaşılamamış ise de, mahkememize yapılan değerlendirmede bu talebin idari bir nedenle değil taşınmazın hazine adına tescil edildiği gerekçesiyle reddedildiği kanaatine varılmıştır.

Davacı, taşınmazla ilgili daha önceden miras yoluyla teşekkül eden mülkiyet ilişkisinin olduğunu, dolayısıyla tescil kayıtlarının terkinini ve buna bağlı olarak da taşınmazın iadesini talep etmemiş ise de davacının dilekçesinden ve dosyadaki belgelerden de anlaşılacağı üzere taşınmazın en son "Hükmen" Hazine adına tescil edildiği anlaşılmıştır.

Bu haliyle gerek davalı idarenin ret gerekçesi, gerekse davacının nihai talebi ve buna dayanak gösterdiği iddialarına bakılınca, ihtilafın çözümü için, öncelikle taşınmazın mülkiyetine ilişkin ihtilafın çözümlenmesi ve nihayet bu taşınmazın mevcut sicil kayıtlarının terkin edilip-edilemeyeceğinin ve davacıya iadesinin mümkün olup-olmadığının çözümlenmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, her ne kadar davaya konu edilen işlem "idari bir işlem" hüviyetinde ise de mahiyeti itibariyle, bir taşınmazın mülkiyetine ve tescil kayıtlarının terkinine ilişkin birden fazla ihtilafı içermesi nedeniyle bu işlemden kaynaklanan ihtilafın idare hukuk ilkelerine göre çözümlenmesine olanak bulunmadığı …" gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü görev yönünden reddine karar vermiş, aleyhine yasa yoluna başvurulmayan kararın kesinleşmesi üzerine davacı vekilinin oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dilekçeyle Mahkememize müracaat etmiştir.

-

-

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Birgül KURT, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 10.4.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Orman Kanunu'nun 2/B maddesi uyarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan İstanbul ili, Çatalca İlçesi, Gökçeali Köyü, Ayvalı Dere mevkii 124 ada 5 parsel sayılı taşınmazın, 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında bedelsiz olarak devredilmesi için davacının yaptığı başvuruya cevap verilmediği gibi, diğer davalı M.D.' in zilyet olarak tespit edilip, hazine adına yapılan tescilin iptali ve davacı adına tescili istemiyle açılmıştır.

Konuya ilişkin mevzuatın incelenmesinde;

6831 sayılı Yasanın 2 nci maddesi; Orman sayılan yerlerden: …B) 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık (antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları,

Orman sınırları dışına çıkartılır.

Orman sınırları dışına çıkartılan bu yerler Devlete ait ise Hazine adına, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ise bu müesseseler adına, hususi orman ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılır. Uygulama kesinleştikten sonra tapuda kesin tashih ve tescil işlemi yapılır.

6292 sayılı Yasanın 7 nci maddesi; (1) İlgililer tarafından idareye başvurulması ve idarece bu başvuru üzerine veya resen yapılan inceleme ve araştırma sonucunda doğruluğu tespit edilmesi hâlinde;

a) Tapu ve kadastro veya imar mevzuatına göre ilgilileri adına oluşturulan ve tapuda halen kişiler adına kayıtlı olan taşınmazlardan Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi bulunan veya konulan taşınmazların tapu kayıtları bedel alınmaksızın geçerli kabul edilir ve tapu kütüklerindeki 2/A veya 2/B belirtmeleri terkin edilerek tescilleri aynen devam eder, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda tapularının iptaliyle Hazine adına tesciline karar verilen, kesinleşen ve tapuda henüz infaz edilmeyen taşınmazlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılır. Ancak bu kararlardan infaz edilerek tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazlar ise, ilgilileri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurulması hâlinde, bedelsiz olarak önceki kayıt maliklerine veya kanuni mirasçılarına iade edilir…

3402 sayılı Yasanın "Adli kuruluş" başlıklı 24. Maddesi; Genel mahkemelere ait olup da bu Kanunun uygulanması ile ilgili dava ve işlere belirlenen usul ve esaslara göre bakmak üzere her kadastro bölgesinde tek hâkimli ve Asliye Mahkemesi sıfatını haiz yeter sayıda kadastro mahkemesi kurulur. Bu mahkeme hâkimleri 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu hükümlerine tabidir.

"Genel olarak görev" başlıklı 25. Maddesi; Kadastro mahkemesi; taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakar; Kadastroya veya kadastro ile ilgili verasete ait uyuşmazlıkları çözümleyebileceği gibi, istek üzerine veraset belgesi de verebilir.

"Kadastro tutanaklarının kesinleşmesi ve hak düşürücü süre" başlıklı 12. Maddesi; 30 günlük ilan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kadastro tutanaklarına ait sınırlandırma ve tespitler kesinleşir.

Kadastro müdürü tarafından onaylanarak kesinleşen tutanaklar ile kadastro mahkemesinin kesinleşmiş kararları; kesinleşme tarihleri tescil tarihi olarak gösterilmek suretiyle en geç 3 ay içinde tapu kütüklerine kaydedilir.

Bu tutanaklarda belirtilen haklara, sınırlandırma ve tespitlere ait tutanakların kesinleştiği tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak itiraz olunamaz ve dava açılamaz.

Kadastrosu tamamlanan çalışma alanı içerisinde kalan eski tapu kayıtları, işleme tabi kayıt niteliğini kaybederler. Bu kayıtlara dayanılarak kadastro ve tapu sicil müdürlüklerinde işlem yapılamaz.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun "Yolsuz tescilde" başlıklı 1025 inci maddesi; Bir aynî hak yolsuz olarak tescil edilmiş veya bir tescil yolsuz olarak terkin olunmuş ya da değiştirilmiş ise, bu yüzden aynî hakkı zedelenen kimse tapu sicilinin düzeltilmesini dava edebilir.

"Sorumluluk" başlıklı 1007 nci maddesi; Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur… Devletin sorumluluğuna ilişkin davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülür.

Hükümlerini içermektedir.

Dosyanın incelenmesinde; evveliyatında 21.200 metrekare olarak davacı murisi Hasan Gözen adına 264 parsel numarada kayıtlı olan taşınmazın 6.700 metrekaresinin, Çatalca 1. Tapulama Hâkimliğinin 29/07/1983 (02/02/1985 tavzih) tarih ve 1979/983 E. 1983/1168 K. sayılı ilamıyla orman olarak hazine adına tesciline karar verildiği, taşınmazın 05/06/1996 tarihinde satış yapılarak M.D. adına tescil edildiği, Çatalca 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/07/2008 tarih ve 2006/187 E. 2008/575 K. sayılı ilamıyla taşınmazın tapu kaydının 10.028,28 metrekarelik kısmının iptaliyle Maliye Hazinesi adına tesciline karar verildiği, 05/02/2010 tarihinde düzenlenen kadastro tutanağıyla "taşınmazın 1985 yılından beri tarla olarak M.D.'in kullanımında olduğu, 6831 sayılı Kanunun 2/B maddesi uyarınca hazine adına orman sınırları dışına çıkarıldığı" belirtilerek tespit yapıldığı, ilan süresi içinde Kadastro Mahkemesine dava açılmadığından 06/04/2010 tarihi itibarıyla tutanağın kesinleştiği ve bu suretle taşınmazın tamamının hazine adına tescilinin gerçekleştiği görülmüştür. 6292 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesini müteakip, davacının 16/05/2012, tapu kayıtlarına göre taşınmazın hazine adına tespit ve tescilinden önceki son maliki olarak görünen M.D.' in de 21/05/2012 tarihli dilekçe ile idareye başvurarak taşınmazın bedelsiz olarak iadesini talep ettikleri de dosya kapsamından anlaşılmaktadır.

Taşınmazın daha öncesinde ölen babasına ait olduğu halde mülkiyetinden hükmen çıkarıldığını ileri süren davacı mirasçı sıfatıyla davalı idareye başvurarak 6292 sayılı yasanın 7 nci maddesi uyarınca mevcut mülkiyet kaydının terkin edilerek kendisine iade edilmesini talep etmiş, başvurunun cevap verilmeyerek zımnen reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davalar açılmıştır. Her ne kadar davacı tarafından iptali istenen idari bir işlem söz konusu ise de, bir işlemin iptal davasına konu edilebilmesi için bu işlemin idari bir mercii tarafından tek yanlı olarak tesis edilmiş olması yeterli olmayıp, işin esasının da idare hukuku ilkelerine göre incelemeye uygun olması gerekir. Aynı taşınmazla ilgili hak sahibi olduğunu ileri sürerek 6292 sayılı Yasa 7 nci maddesi uyarınca idareye yapılmış iki başvuru bulunmaktadır. Buna göre belirtilen madde gereği taşınmaz üzerindeki gerçek hak sahibinin tespiti gerekmektedir. Yukarıda özetlendiği üzere taşınmazın önceki tescil işlemleri mahkeme kararı, satış ve kadastro tespitleri sonucu gerçekleştirilmiştir. Yine yukarıda değinilen 3402 ve 4721 sayılı Yasaların ilgili maddeleri nazara alındığında gerçek hak sahibinin tespiti işleminin de adli yargı mercilerince yapılacağı açıktır. Bu sebeple de davacı vekili her iki yargı kolunda idarenin yanında davacı M.D.'i de hasım olarak göstermiştir.

Açıklanan gerekçelerle davacının niza konusu taşınmazın adına tescili istemiyle açtığı davanın görüm ve çözümünde, 6831 sayılı Yasanın 2/B, 3402 sayılı Yasanın 12 ve 4721 sayılı Yasanın 1007 ve 1025 sayılı maddeleri uyarınca adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Bu durumda davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Çatalca 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 03.03.2016 gün ve E:2014/664, K:2016/104 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Çatalca 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 03.03.2016 gün ve E:2014/664, K:2016/104 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 10.4.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Birgül	Mehmet	Yüksel
KURT	AKBULUT	DOĞAN